

โลก
ปริทรรศน์
DSSA แชนเนล

แรงงานข้ามชาติ

ข้อมูลกระทรวงแรงงานและ
คณะกรรมการสิทธิในสภาพผู้แทนราษฎร
ระบุจำนวนคนต่างด้าวเข้าประเทศไทย
ผิดกฎหมาย (ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
พ.ศ.2522 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง) แต่มา
รายงานตัวกับเจ้าหน้าที่กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย ถึงสิ้นสุดเดือน พ.ศ. 2548
แรงงานต่างด้าวรวมกัน 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และ
กัมพูชา) มีจำนวนทั้งสิ้น 1,284,920 คน

ข้อมูลนี้ไม่นับรวมคนต่างด้าวหลบหนีเข้า
เมืองที่ไม่มารายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ทางการของ
ไทย โดยนโยบายผ่อนผันชั่วคราวตามมติ
คณะรัฐมนตรี วันที่ 2 มี.ค.2547 และมติ
คณะรัฐมนตรี วันที่ 27 เม.ย.2547

**การย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยชั่วคราวหรือถาวร
เพื่อแสวงหาโอกาสและแหล่งประกอบวิชาชีพ
ใหม่ในต่างประเทศ เป็นปรากฏการณ์ที่ทวีความ
สำคัญในสังคมโลกสมัยใหม่ และต่อภาวะเจรจา
หรือทั้งแบบทวีและพหุภาคีมากขึ้น**

ประเทศไทยในปัจจุบัน มีสถานะเป็นทั้ง
ประเทศต้นทาง ส่งแรงงานข้ามชาติไปทำงานใน
ต่างประเทศ และเป็นประเทศปลายทางรับแรงงาน
ข้ามชาติจากต่างประเทศ

ข้อมูลที่จะไปถึงข้างต้น บ่งบอกสถานการณ์
แรงงานข้ามชาติที่จำเป็นต้องอาศัยนโยบายและ
แนวทางบริหารจัดการอย่างระมัดระวังเกี่ยวกับ
คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายมากกว่า 1 ล้านคน
จากประเทศเพื่อนบ้านที่หลังไหลย้ายถิ่นเพื่ออยู่อาศัย
เข้ามาทำงานทำในประเทศไทย

ปัญหาคนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายจาก
ประเทศเพื่อนบ้านมาเป็นแรงงานรับจ้างค่าแรงต่ำ
ในประเทศไทย เป็นประเด็นที่รัฐบาลไทยหลายต่อ
หลายครั้ง ก่อนจะมีมติคณะรัฐมนตรีในปี 2547
กำหนดนับทศวรรษแล้ว โดยสื่อมวลชนและ
สาธารณชนไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัดมากนัก
จนกระทั่งมีการดำเนินมาตรการผ่อนผันให้คน

“ **ประเทศไทยในปัจจุบัน มีสถานะเป็นทั้ง
ประเทศต้นทาง ส่งแรงงานข้ามชาติไปทำงาน
ในต่างประเทศ และเป็นประเทศปลายทาง
รับแรงงานข้ามชาติจากต่างประเทศ** ”

ต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายสิ้นเดือนธันวาคม
มติคณะรัฐมนตรีข้างต้นเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการ
แรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบให้ถูกต้องตาม
กฎหมายมากขึ้น

**ผลของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี 2547 ใน
ทางนโยบายทำให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์
บริหารจัดการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว
หลบหนีเข้าเมืองชาวพม่า ลาว และกัมพูชา ใน
ประเทศไทย เป็น 2 ระยะ**

ระยะที่ 1 คือช่วงเวลาการผ่อนผันให้แรงงาน
ต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายมารายงานตัวต่อ
เจ้าหน้าที่ทางการของไทย จนถึงวันที่ 30 มิ.ย.2548
โดยแรงงานต่างด้าวดังกล่าวได้รับการผ่อนผันให้
ทำงานระหว่างช่วงเวลานั้นได้ 2 ลักษณะงาน คือ

กรรมกรและผู้รับใช้ในบ้าน

ระยะที่ 2 คือช่วงเวลาการปรับเปลี่ยนสถานะ
คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายเป็นคนต่างด้าวเข้า
เมืองถูกกฎหมาย และสามารถทำงานรับจ้าง
ภายในกรอบกฎหมายไทยอย่างเป็นทางการต่อไป
ก่อนสิ้นสุดเดือน พ.ศ.2548 มีคนต่างด้าวเข้า
เมืองผิดกฎหมายจำนวนมากถึง 847,630 คน
(จากทั้งหมด 1,284,920 คน ที่มารายงานตัว) ยื่น
เอกสารขออนุญาตทำงานต่อไปในประเทศไทย)

คณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบ
หนีเข้าเมือง ซึ่งรับมอบหมายตามมติคณะรัฐมนตรี
ให้พิจารณาแนวทางการบริหารจัดการปัญหา
แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายเสนอต่อ
คณะรัฐมนตรีให้อนุญาตแรงงานต่างด้าว

ผิดกฎหมาย ชาวพม่า ลาว กัมพูชา ที่เข้ารายงาน
ตัวต่อทางราชการ รวมทั้งผู้ติดตามสามารถได้รับ
การผ่อนผันให้ทำงานต่อไปในประเทศไทยอีก 1 ปี
จนถึงวันที่ 30 มิ.ย.2549 โดยให้หน่วยงานราชการ
อย่างน้อย 3 ส่วน ประสานความร่วมมือดำเนินการ
ตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว
หลบหนีเข้าเมือง ดังต่อไปนี้

กระทรวงมหาดไทย จัดทำทะเบียนและ
บัตรประจำตัวสำหรับคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
ที่มีรายงานตัวและได้รับการผ่อนผันตาม
ยุทธศาสตร์ระยะที่ 1

กระทรวงสาธารณสุข กำหนดอัตราค่า
ตรวจสุขภาพ และค่าประกันสุขภาพรวมทั้ง
ดำเนินการให้สถานพยาบาลต่างๆ ดำเนินการ
ตรวจสุขภาพแรงงานต่างด้าวที่มีรายงานตัว และ
ได้รับการผ่อนผันตามยุทธศาสตร์ระยะที่ 1

กระทรวงแรงงาน ดำเนินการประกาศและ
ประสานกับแหล่งงาน และนายจ้างที่ต้องการ
จ้างแรงงานต่างด้าวเข้าทำงานในกิจการของตน
เพื่อออกเอกสารอนุญาตให้แรงงานหลบหนี
เข้าเมือง ที่มีรายงานตัวตามยุทธศาสตร์ระยะที่ 1
สามารถทำงานชั่วคราวได้

**ช่วงเวลาสำคัญที่เป็นรอยต่อระหว่างระยะที่
1 กับระยะที่ 2 ในยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง คือ
วันที่ 30 มิ.ย.2548**

ภายหลังวันที่ 30 มิ.ย.2548 หน่วยงาน
ราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องดำเนินการตาม
กฎหมายต่อแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
ที่ไม่รายงานตัวตามนโยบายผ่อนผัน รวมทั้ง
นายจ้างที่จ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายขณะที่
คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่เข้ารายงานตัว
และได้รับการจัดทะเบียนคนต่างด้าวตาม
ยุทธศาสตร์ระยะที่ 1 แล้วจะได้รับการรับรอง
สถานะหรือปรับเปลี่ยนสถานะให้เป็นคนต่างด้าว
ที่สามารถพัก และทำงานในประเทศไทย
อย่างถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

**ผลของกรณาดำเนินยุทธศาสตร์ดังกล่าว
ช่วยทำให้ส่วนหนึ่งของ “แรงงานนอกระบบ”
แปรรูปเป็นแรงงานในระบบที่ถูกต้องตาม
กฎหมายต่อไป**